

CO WIEM O MOIM JEDZENIU?

scenariusze zajęć

ŻYWNOŚĆ

SPOŁECZEŃSTWO I GOSPODARKA

NAUKA / TECHNOLOGIA

- › Przetwarzanie żywności
- › Nawożenie i irygacja
- › Środki ochrony roślin i zwierząt (np. pestycydy, herbicydy, antybiotyki)
- › Bio-technologia (w tym GMO)
- › Maszyny i narzędzia rolnicze
- › Paliwa kopalne
- › Techniki upraw i hodowli

HANDEL

- › Sposoby organizacji rynków rolnych
- › Umowy handlowe i polityka
- › Dopłaty do produkcji rolnej
- › Sposoby dystrybucji żywności
- › Transport
- › Spekulacje cenami żywności
- › Marketing

LUDZIE

- › Zatrudnienie
- › Konsumpcja i trendy w odżywianiu się
- › Zdrowie
- › Społeczności rolnicze i konsumenckie
- › Prawo do żywności i suwerenności żywnościowej
- › Kryzysy żywnościowe
- › Zużycie zasobów naturalnych

ROLNICTWO

- › Emisje gazów cieplarnianych -> zmiany klimatu
- › Zanieczyszczenie wód gruntowych i gleby środkami ochrony roślin
- › Erozja i wyjąłowanie gleby
- › Prawa zwierząt
- › Odpady
- › Monokultury
- › Utrata gatunków roślin i zwierząt

- › Żywność
- › Zatrudnienie
- › Agropaliwa
- › Materiały tekstylne
- › Agroturystyka
- › Dziedzictwo kulturowe
- › Wiedza rolnicza oparta na tradycji i szacunku do ziemi

ŚRODOWISKO

- › Tworzenie gleby
- › Obieg substancji odżywczych
- › Różnorodność genetyczna
- › Zapobieganie erozji gleby
- › Zapylenie roślin
- › Oczyszczanie wody
- › Wiązanie i magazynowanie węgla w glebie i roślinach

JEDZ LOKALNIE, MYŚL GLOBALNIE!

TYTUŁ:	Co wiem o moim jedzeniu?
WIEK UCZNIÓW/ENNIC:	9-12 lat
PRZEDMIOT:	Dowolny
CZAS:	45-60 min

Cele:

Uczniowie/uczennice:

- › rozbudzają w sobie zainteresowanie tematyką żywności
- › zapoznają się wstępnie z zagadnieniami związanymi z produkcją, transportem i konsumpcją żywności
- › rozwijają umiejętności pracy w grupie i dyskusji

Metody:

rozmowa w parach, gra ruchowa z kartami pracy, rozmowa na forum klasy

Materiały:

2 kartki A4 z napisami FAKT i MIT, kartki papieru A4, karta pracy, papier do flipchartu, flipchart/tablica, markery/flamastery, kredki, guma mocująca lub klej

Wskazówka:

Przygotowując salę na zajęcia, warto zadbać o to, aby na środku była wolna przestrzeń do wykonywania ćwiczeń i zadań. Można także usiąść z uczniami i uczennicami we wspólnym kręgu (na krzesłach lub podłodze), ponieważ taka organizacja przestrzeni sprzyja współpracy, budowaniu poczucia wspólnoty w grupie i skutecznej komunikacji – wszyscy dobrze się widzą i słyszą. Usadowanie w kręgu wzmacnia w dzieciach poczucie, że każdy jest ważną częścią grupy na równi z innymi.

PRZEBIEG ZAJĘĆ:

1.	Poproś uczniów i uczennice, aby przez minutę samodzielnie w ciszy zastanowili się, co najbardziej lubią jeść i pić – jakie potrawy lub jakie produkty (warzywa, owoce, napoje itp.), a następnie zanotowali to i narysowali proste rysunki tych potraw/produktów na kartce papieru formatu A4. Następnie poproś, żeby opowiedzieli sobie o tym nawzajem w parach i pokazali swoje rysunki.
2.	Przyklej na tablicy lub ścianie duży arkusz papieru (np. kartkę z flipchartu) i zaproś wszystkich, aby nakleili na nim swoje rysunki. Aby usprawnić ten proces, możesz podzielić dzieci na grupy kilkuosobowe i po kolei prosić je do arkusza.
3.	Po zakończeniu pracy nad wspólnym kolażem poproś uczniów i uczennice, aby przyjrzeni mu się uważnie. Zapytaj, jakie mają spostrzeżenia i przemyślenia. W razie potrzeby możesz zaproponować, aby wykorzystali w swoich wypowiedziach następujące sformułowania: Większość z nas lubi jeść..., Niewiele osób lubi jeść... itp.
4.	Zrób miejsce na środku sali. W widocznych przeciwległych miejscach (np. na ławkach, na ścianie, na podłodze) przymocuj lub połóż kartki z napisem FAKT i MIT. Zapowiedz, że za chwilę przeczytasz osiem stwierdzeń. W zależności od tego, czy uczniowie i uczennice uznają je za prawdę czy fałsz, ustawiają się blisko kartki z napisem FAKT lub kartki z napisem MIT. Wyjaśnij, co w tym kontekście znaczy słowo fakt (coś, co zaistniało lub istnieje w rzeczywistości, można to zbadać i udowodnić) i mit (coś, co jest sprzeczne z faktami, mylne przekonanie).
5.	Przeczytaj pierwsze ze stwierdzeń z karty pracy (możesz pokazać kartkę z zapisanym stwierdzeniem) i daj wszystkim czas na podjęcie decyzji oraz ustawienie się przy odpowiedniej kartce. Zapytaj, dlaczego tak myślą i pozwól wypowiedzieć się chętnym. Następnie powiedz, jaka jest prawidłowa odpowiedź i obserwuj reakcje uczniów i uczennic – czy są zaskoczeni, zainteresowani itp. Przedstawiając prawidłową odpowiedź, powołaj się na badania potwierdzające ten stan rzeczy, wyjaśnij zagadnienia. Powtórz tę samą czynność, czytając inne stwierdzenia wybrane losowo.

PODSUMOWANIE:

Podsumujcie wspólnie zajęcia i zapowiedz, że na kolejnych zajęciach będziecie zajmować się tematami związanymi z żywnością, także tymi, które dotyczyły stwierdzeń zapisanych na kartach.

KARTA PRACY:

Fakty:

- 1) Duże obszary puszczy amazońskiej w Ameryce Południowej są wycinane pod uprawę soi na paszę dla zwierząt z chowu przemysłowego.
- 2) Warzywa i owoce uprawiane ekologicznie mają więcej wartościowych składników odżywczych od warzyw i owoców z upraw przemysłowych.
- 3) Kury w przemysłowych fermach żyją cały czas w ciasnych, ciemnych klatkach i nie wychodzą w ogóle na dwór.
- 4) Podczas transportu żywności samolotem z innego kontynentu do Polski emituje się bardzo dużo dwutlenku węgla do atmosfery.

Mity:

- 5) Ludzie zawsze spożywali tak dużo mięsa jak w dzisiejszych czasach.
- 6) Żywność produkowana przemysłowo dostępna w supermarketach jest tańsza od żywności ekologicznej.
- 7) Przemysłowa hodowla zwierząt na mięso nie wpływa na globalne ocieplenie klimatu.
- 8) Tylko produkując żywność na skalę przemysłową można wyżywić świat.